

**GUIDELINE FOR SELF-CARE ABILITY DEVELOPMENT
IN RENAL TRANSPLANTATION PATIENTS**

SUPANEE WILAINUMCHOKECHAI

**A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL
FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF NURSING SCIENCE
(ADULT NURSING)**

**FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2005

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

แนวทางพัฒนาความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยที่ได้รับการปลูกถ่ายไต

(GUIDELINE FOR SELF-CARE ABILITY DEVELOPMENT IN RENAL TRANSPLANTATION PATIENTS)

สุภาณี วิลานาโชคชัย 4636943 RAAN/M

พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์: สมพร ชินโนรส, วท.ม. (พยาบาล), ศุภร วงศ์วัณญ, พย.ค.

บทคัดย่อ

การปลูกถ่ายไตเป็นวิธีการรักษาผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ดีที่สุดในปัจจุบัน ทำให้ผู้ป่วยมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่พบบ่อยภายหลังการปลูกถ่ายไต คือ ภาวะติดเชื้อ และภาวะสัลดไต สาเหตุอาจมาจากพยาธิสภาพของผู้ป่วยเอง หรือการปฏิบัติตนไม่ถูกต้องหลังได้รับการปลูกถ่ายไต ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม การพัฒนาความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยที่ได้รับการปลูกถ่ายไตเมื่อกลับไปอยู่บ้าน เป็นสิ่งที่พยาบาลควรตระหนักและให้ความสำคัญ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างแนวปฏิบัติสำหรับพยาบาลในการพัฒนาความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยที่ได้รับการปลูกถ่ายไตเมื่อกลับไปอยู่บ้าน สำหรับผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายผู้ใหญ่ที่รักษาด้วยการปลูกถ่ายไต อายุ 15 ปี ขึ้นไป ทั้งชายและหญิง ของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์งานวิจัยจำนวน 12 เรื่อง ร่วมกับตำรา วารสาร เอกสาร และบทความ รวมจำนวน 11 เรื่อง โดยนำแนวคิดเกี่ยวกับการพยาบาลระบบสนับสนุนและให้ความรู้ตามแนวคิดของโอเร็มมาใช้ แนวปฏิบัติทางการพยาบาลนี้ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) พยาบาลสร้างสัมพันธภาพกับผู้ป่วยและญาติผู้ป่วย 2) พยาบาลประเมินความรู้ผู้ป่วยครั้งที่หนึ่ง 3) พยาบาลสอนผู้ป่วยและญาติผู้ป่วย และ 4) พยาบาลประเมินความรู้ผู้ป่วยครั้งที่สอง แนวปฏิบัติทางการพยาบาลนี้ได้รับการตรวจสอบความถูกต้องครอบคลุมของเนื้อหา และความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติในคลินิกโดยพยาบาลผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าแนวทางพัฒนาความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยที่ได้รับการปลูกถ่ายไต สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในคลินิก

GUIDELINE FOR SELF-CARE ABILITY DEVELOPMENT IN RENAL TRANSPLANTATION PATIENTS

SUPANEE WILAINUMCHOKECHAI 4636943 RAAN/M

M.N.S. (ADULT NURSING)

THEMATIC PAPER ADVISORS: SOMPORN CHINNOROS, M.N.S. (NURSING), SUPORN WONGVATUNYU, Ph.D.(NURSING)

ABSTRACT

Renal transplantation is currently recognized as the best method of treatment for end-stage renal disease patients and can enhance the patients' quality of life. However, the most common problems in post renal transplantation patients are infection and renal rejection. These causes may be due to a patient's pathology or incorrect self-care practice after renal transplantation. These problems adversely affect the quality of life in physical, psychological, emotional, and social aspects. Therefore, nurses need to be aware of the importance of self-care ability development in renal transplantation patients under the discharge phase.

This study aimed to develop Clinical Nursing Practice Guidelines (CNPG) for self-care ability development in renal transplantation patients in the discharge phase who had end-stage renal disease and were treated by renal transplantation. The study group was adult patients, both male and female, more than 15 years old, and who were treated at the Faculty of Medicine, Ramathibodi Hospital, Mahidol University. The study was done by conducting analysis and synthesis of 12 research literatures together with 11 articles, and by adopting a supportive-educative nursing system as stated in Orem's nursing concept of practice. This CNPG consists of four steps of development: 1) nurses build a good relationship with patient and patient's relatives; 2) nurses perform the first evaluation of patient's knowledge; 3) nurses educate patient and patient's relatives; and 4) nurses perform the second evaluation of patient's knowledge. The guideline was validated by professional nurses for correctness, content coverage, and clinical practicality. In conclusion, the professional nurses' opinion revealed that the practical guidelines for self-care ability development in renal transplantation patients under the discharge phase are clinically practicable.

KEY WORDS: RENAL TRANSPLANTATION PATIENTS / SELF-CARE ABILITY / CLINICAL NURSING PRACTICE GUIDELINE